

Gertrud Tinning
En uretfærdig tid
384 sider
Politikens Forlag

Vi kommer til at tænke på den lille arbejderfamilie i Krøniken, historien om Bella, hvor ledelsen repræsenteret af Kaj Holger svømmer ovenpå, og hvor damerne på gulvet, fabriksarbejderne der udfører det grove, må tie og samtykke.

Vi er i romanen tilbage i sidste halvdel af 1880'erne. Det er ikke så forfærdeligt længe siden, men rent arbejdsmæssigt, organisatorisk, kvindekampmæssigt, rettighedsmæssigt, ja da synes det århundreder siden. Barske vilkår for samfundets nederste, de arbejdende, uretfærdigheder med umuligheder for at anke, de manglende penges dengang ganske enorme betydning for retfærd og et godt liv.

Gertrud Tinning skriver godt. Ikke noget fancy, ikke specielt meget metaforisk eller litterært på et højere niveau. Men med hjertet på det rette sted og med et skarpt syn på datidens

manglende menneskelighed, leder hun os gang på gang gennem nogle dramatiske scener i København, hvor vi genkender navne som Adelgade, Sukkenes Bro) (selv om fængslet ligger i København og ikke Venedig), madpenge, postcentret i Købmagergade, Vridsløselille Fængsel og naturligvis R ubens Klædefabrik, der dengang var en af landets helt store arbejdspladser.

Vi er også et sted inde i datidens sprogbrug. Dengang **sad** man f.eks. i fængsel til "bekendelse". Altså man fik lov at forblive i fængslet, indtil man tilstod. Ligesom man iøvrigt dengang skulle forblive i sit gælds fængsel, indtil gælden var betalt, hvor man så end skulle skaffe de penge fra.

Handlingen i romanen er noget, der virkelig ripper op i både retfærdighedsfølelse og så et stykke danmarkshistorie, som Gertrud Tinning har rigtig godt fat i. Nelly og Marie arbejder under barske vilkår ved de store maskinvæve på fabrikken. En dag sker så en ulykke, som ledelsen forsøger at dysse ned. Et grelt symbol på en ledelses tand for tunge og officielle fortielser af arbejdsulykker, som vi sikkert også kan finde eksempler på den dag idag.

Ydermere bliver en mand uretfærdigt anklaget for overfald og mordforsøg, og her gives der altså ingen nåde i slutningen af 1800-tallet. Man kan ligefrem se anholdelsen for sig, ligesom man i mange andre af forfatterens scener kan se, hvordan folk er under pres, og hvorfan beværetningen Kapstaden er tilrøget og lugter af vådt og beskidt tøj. Det hele virker meget ægte og dokumentarisk og bliver understreget af, at Gertrud Tinning også har godt fat, men heldigvis ikke patetisk overdrevent meget, i datidens beklædningsstykker som kåber, særker og sydvest.

Man får et rigtig godt indtryk af arbejdsforholdene dengang, og forholdene i det hele taget i samfund samtidigt med, at vi kan føle, at vi er vidne til det, der fører til den første kvindestrejke herhjemme, som så igen er grobund for ændrede vilkår på arbejdsmarkedet.

En bog man på mange måder bliver klog af.

